

Commissie voor de
milieueffectrapportage

Kavelbesluiten wind op zee in Borssele

Tussentijds toetsingsadvies over het concept-milieueffectrapport

30 april 2015 / rapportnummer 2965-56

1. Oordeel over het concept-MER

Het wetsvoorstel windenergie op zee maakt de opschaling van windenergie op zee mogelijk en introduceert het zogenaamde 'kavelbesluit'. In een kavelbesluit wordt bepaald waar en onder welke voorwaarden een windpark op zee gerealiseerd mag worden. Op basis van een tender wordt later bepaald welke partij in aanmerking komt voor de subsidie, en de vergoeding krijgt voor het realiseren van een windpark.

Om het milieubelang een volwaardige plaats te geven in de besluitvorming over de kavelbesluiten wordt de m.e.r.-procedure doorlopen en een Milieueffectrapport (MER) opgesteld. Een Passende beoordeling maakt deel uit van het MER. Het Rijk heeft de Commissie¹ gevraagd, vooruitlopend op de definitieve toetsing van het MER, een tussentijds advies te geven over het concept-MER voor de eerste twee kavelbesluiten bij Borssele en daarbij het gehanteerde Kader Ecologie en Cumulatie (KEC) te betrekken.

De Commissie is van oordeel dat met de informatie in het concept-MER en de onderliggende documenten (waaronder het KEC), en het daarbij in beschouwing nemen van alle relevante windenergie-initiatieven op de zuidelijke Noordzee, een belangrijke stap voorwaarts is gezet in de beschrijving en beoordeling van de cumulatieve effecten op zeezoogdieren en vogels van (ook toekomstige) windparken op zee. Zij adviseert wel:

- een nadere onderbouwing te geven van de aannahme dat de huidige populatie bruinvissen met 20% mag worden verminderd zonder significante effecten;
- nader aandacht te geven aan de effectbeschrijving - en beoordeling voor vogels, meer specifiek:
 - de cumulatieve gevolgen voor de gunstige staat van instandhouding van een aantal vogelsoorten nader te beschrijven en te duiden;
 - de aannames ter bepaling van de gevolgen voor verlies van leefgebied van vogels nader te onderbouwen;
 - inzicht te geven in de mogelijke mitigerende maatregelen voor vogelsoorten die zich net onder de PBR² bevinden.

Ook acht de Commissie het nodig de informatie in het MER verder in overeenstemming te brengen met de resultaten van het KEC. Bij vogels wordt bijvoorbeeld informatie over PBR en 1%-mortaliteitscriterium naast elkaar gebruikt.

De Commissie onderschrijft de conclusie dat het kavelbesluit niet leidt tot afbreuk van de gunstige staat van instandhouding van soorten c.q. aantasting van de natuurlijke kenmerken van Natura 2000-gebieden, evenals de conclusie dat in cumulatie, zonder nadere mitigerende maatregelen, aantasting niet valt uit te sluiten voor Bruinvis, Kleine mantelmeeuw,

¹ De samenstelling van de werkgroep van de Commissie m.e.r., haar werkwijze en verdere projectgegevens staan in bijlage 1 van dit advies. Projectgegevens en bijbehorende stukken, voor zover digitaal beschikbaar, zijn ook te vinden via www.commissiemer.nl onder 'Advisering' of door in het zoekvak het projectnummer 2965 in te vullen.

² De Potential Biological Removal (PBR) is een maat voor het aantal exemplaren van een soort dat jaarlijks 'extra' aan de populatie onttrokken kan worden door cumulatieve effecten zonder dat die populatie achteruit gaat. Informatie over sterfte, reproductie, populatieomvang en populatietrends is in deze maat verdisconteerd.

Grote mantelmeeuw en Zilvermeeuw. Zij adviseert in het definitieve MER helder aan te geven welke (mitigerende) maatregelen noodzakelijk zijn, gegeven de diverse kavelinrichtingen die mogelijk zijn in termen van aantallen, hoogte en ruimtelijke verdeling van de turbines.

De Commissie acht het voor de afwegingen rondom de realisatie van windenergie op zee relevant te bezien of een betere energetische benutting van de kavelruimte in windenergiegebied Borssele mogelijk is en aan te geven welke voordelen dit kan hebben. Ook adviseert zij te beschrijven hoe de inrichting van de kavels geoptimaliseerd kan worden qua effecten op vogels.

De Commissie is van oordeel dat de effecten op geologie, hydrologie, landschap, vleermuizen, overige gebruiksfuncties en elektriciteitsopbrengst goed zijn uitgewerkt in het concept-MER. De effectbepaling en -beoordeling voor scheepvaartveiligheid vraagt daarentegen nadere aandacht. Geadviseerd wordt in het definitieve MER:

- informatie te geven over de aantallen niet-routegebonden schepen per scheepstype en bij de effectbepaling de effecten van een frontale botsing van deze schepen met een windturbine mee te nemen;
- een reëler beeld te geven van de kans op aanvaring en de relatieve effecten daarvan door deze te presenteren voor het direct door beide kavels beïnvloede gebied;
- de berekende overlijdensrisico's mede te beoordelen aan de hand van de criteria zoals vastgelegd in het Handboek risicozonering Windturbines.

In hoofdstuk 2 wordt bovenstaande nader toegelicht. In hoofdstuk 3 worden overige aanbevelingen gedaan om de kwaliteit van het definitieve MER te verbeteren. Deze hebben geen betrekking op essentiële tekortkomingen.

2. Toelichting op het oordeel

2.1 Effecten op natuur

2.1.1 Zeezoogdieren

De Commissie vindt het waardevol dat het KEC bij zeezoogdieren tracht enerzijds verstoring te vertalen in populatie-effecten en anderzijds een norm presenteert waartegen deze effecten afgezet kunnen worden.

ASCOBANS heeft voor bruinvissen als interim-doel de populatie op minimaal 80% van de draagkracht te brengen en te houden. Deze populatieomvang is daarbij niet nader gedefinieerd. Het KEC gaat bij de draagkracht uit van de omvang van de huidige populatie. Onduidelijk is of de interpretatie van het ASCOBANS-criterium (minimaal 80% behoud) ook houdbaar is voor soorten die in een (matig) ongunstige staat van instandhouding verkeren, zoals in het geval bij de Bruinvis. De Commissie kan zich voorstellen dat van een hoger percentage uitgaan moet worden zolang er geen sprake is van een gunstige staat van instandhouding.

Scheidat et al. (2013)³ melden voor het Nederlandse deel van de Noordzee een PBR van 272 bruinvissen per jaar. Dezelfde auteurs suggereren ook dat een dergelijk aantal ongeveer overeenkomt met het aantal bruinvissen dat de laatste jaren omkomt door menselijke activiteiten, met name door bijvangst. Dat zou betekenen dat er weinig speelruimte over is voor populatiereductie door windenergie en dat lijkt in strijd met de aantallen die worden genoemd in Heinis & De Jong (2015).

Motiveer dat het 80% ASCOBANS-criterium ook kan worden gebruikt voor een soorten als de bruinvis, met een (matig) ongunstige staat van instandhouding. Mocht een ander percentage van toepassing zijn, geef dan aan wat dit betekent voor de (gevoeligheid van de) effectbeoordeling. Betrek hierbij ook de PBR-berekeningen zoals vermeld in Scheidat et al. (2013).

De Commissie onderstreept de gemelde urgentie te komen tot een verbetering van het model voor de dichtheid van zeehonden in de Noordzee. Nu wordt in het intermezzo op p. 56 van Heinis & de Jong (2015) nog uitgegaan van het model van Brasseur et al. (2012). Daarbij is onduidelijk met welk oppervlak en dichtheid van de hoogste categorie wordt gerekend.

2.1.2 Vogels

In het concept-MER, inclusief de 'soortentoets' (bijlage 7), de Passende beoordeling en het KEC met onderliggende rapporten is veel informatie over de gevolgen van de Kavelbesluiten voor vogels opgenomen. De Commissie beschouwt deze informatie als waardevol en functioneel. De Commissie heeft na lezing van voornoemde stukken een aantal opmerkingen die met name verband houden op de aansluiting tussen het KEC en het concept-MER.

Cumulatieve gevolgen voor de Gunstige Staat van Instandhouding (GSI)

In de soortentoets wordt geconcludeerd dat de additionele sterfte van vijf vogelsoorten de 1%-mortaliteitsnorm overschrijdt of daarbij in de buurt komt. De voorspelde sterfte ligt onder de PBR. Effecten op de GSI van de betrokken populaties worden uitgesloten. De effecten worden in (de soortentoets van) het concept-MER niet in cumulatie beoordeeld en geduid. Het KEC stelt terecht dat een cumulatieve beoordeling niet mag ontbreken. Van drie soorten meeuwen (Kleine mantelmeeuw, Zilvermeeuw, Grote mantelmeeuw) wordt de PBR overschreden en van enkele andere soorten (Kleine zwaan, Jan van gent, Wulp, Kanoet) komt die in de buurt.

Nu strijdigheid met artikel 7, tweede lid van de Wetsvoorstel windenergie op zee niet is uitgesloten mag een nadere beoordeling en duiding van cumulatieve effecten op de GSI en een overzicht van wenselijke of noodzakelijke maatregelen volgens de Commissie niet in het MER ontbreken. De Commissie adviseert daarbij ook de vier soorten te betrekken die in de buurt van de PBR komen.

Beschrijf de cumulatieve gevolgen voor relevante soorten voor de GSI en beoordeel deze qua toelaatbaarheid en te nemen maatregelen.

³ Scheidat, M., R. Leaper, M.J. van den Heuvel-Greve & A. Winship 2013. Setting maximum mortality limits for harbour porpoises in Dutch waters to achieve conservation objectives. Open Journal of Marine Sciences 3 (3) 133-139.

Beoordeling Habitatverlies

In het KEC is voor het verlies van leefgebied van zeevogels uitgegaan van de veronderstelling dat 10% van de uitgeweken vogels sterft of in ieder geval aan de populatie onttrokken wordt. De Commissie vraagt zich af of die 10% een veilige worst case is. Een analyse van de gevoeligheid van deze aanname op de effectbeoordeling ontbreekt.

Beschrijf de gevoeligheid van de effectbeoordeling voor het percentage vogels dat sterft als gevolg van habitatverlies.

Omgang met 1%-mortaliteitsnorm en PBR

In het concept-MER worden de 1%-norm en de PBR beide gehanteerd, soms naast elkaar (o.a. soortentoeets). Voor de Commissie is niet duidelijk welke getallen leidend zijn.

- Zo wordt de 1%-norm bij Jan van gent al zonder cumulatie overschreden, een soort waarvoor in het internationale Noordzeegebied instandhoudingsdoelstellingen in Natura 2000-gebieden geformuleerd zijn. Motiveer waarom deze soort niet in de Passende beoordeling is betrokken⁴;
- De 1%-norm lijkt deels als absoluut criterium gehanteerd te worden terwijl de norm zo niet is bedoeld. Enerzijds wordt in het concept-MER op basis van populatiegegevens (reproductie, sterfte etc.) gemotiveerd dat een overschrijding van de 1%-norm niet hoeft te leiden tot significante effecten. Anderzijds blijft bij soorten met een extra sterfte net onder de 1%-norm een dergelijke analyse achterwege.
- Bij de Kleine mantelmeeuw worden verschillende toelaatbaar geachte sterftepercentages genoemd. In het concept-MER wordt er op grond van Dirksen et al. (2012)⁵ van uitgegaan dat de Kleine mantelmeeuw 6% sterfte aankan. Bij de soortentoeets wordt echter gesteld dat 11% toename van de natuurlijke sterfte een verwaarloosbaar effect heeft.⁶ Elders worden andere percentages genoemd. Overigens onderschrijft de Commissie de conclusie in het KEC dat voor de Kleine mantelmeeuw door overschrijding van de PBR maatregelen nodig zijn.

De Commissie adviseert in het definitieve MER het percentage waarboven additionele sterfte bij de Kleine mantelmeeuw leidt tot significante gevolgen nader te motiveren en vervolgens dat percentage consequent te hanteren.

2.2 Effecten inrichting kavels

Van de kavels is bruto 344 km² beschikbaar voor de oprichting van windturbines. Daarvan is volgens het MER netto 230 km² bruikbaar. Met de netto aangehouden 6 MW/km² is dan *ca* 1400 MW op te stellen vermogen haalbaar terwijl sommige berekeningen uitgaan van veel

⁴ In hoofdstuk 5 van de passende beoordeling wordt hiervoor verwezen naar § 4.6. (paragraaf ontbreekt of verwijzing is niet accuraat). In § 4.5. wordt voor de onderwerp verwezen naar hoofdstuk 5.

⁵ Naar het oordeel van de Commissie wordt dit in deze publicatie overigens niet duidelijk aangetoond.

⁶ Te weten een 5% populatieafname over 15 jaar (V2.6.1). Overigens kan de vraag gesteld worden of een 0,3% populatieafname per jaar als verwaarloosbaar beschouwd kan worden.

hogere dichtheden.⁷ Ook de Belgische windparken lijken van een veel grotere vermogensdichtheid uit te gaan (MER Windpark Mermaid, juli 2014, netto 14–18 MW/km²). De Commissie acht het voor de afwegingen rondom de realisatie van windenergie op zee relevant om te bezien of het beter benutten van het windenergiegebied Borssele voor het opwekken van energie mogelijk is en aan te geven welke voordelen dit kan bieden.⁸

Licht de uitgangspunten toe die zijn gehanteerd bij de indeling van de kavels. Indien een eventueel derde transformatorstation (en dus opvulling van de kavels tot een gezamenlijk vermogen van 2100 MW) een realistische optie is, werk deze optie dan uit in het definitieve MER.

In weerwil van bovenstaande overweging (betere energetische benutting van de kavelruimte) leidt de Commissie uit het concept-MER af dat de effecten op vogels fors kunnen worden gereduceerd door zo weinig mogelijk, relatief grote turbines te plaatsen.⁹

Beschrijf de mogelijkheden om de inrichting van de kavels te optimaliseren qua effecten op vogels.

2.3 Effecten op scheepvaartveiligheid

In het concept-MER en Bijlage 6 ontbreekt informatie over de aantallen niet-routegebonden schepen per scheepstype in de modelberekeningen. Geen schatting is gemaakt van de aantallen serviceschepen en recreatievaart in 2020, zoals dat wel is gedaan voor visserij. Ook is het cumulatieve effect voor niet-routegebonden scheepvaart niet berekend, noch het effect van het toelaten van deze schepen tot 24 meter in de windparken. Tenslotte zet de Commissie een vraagteken bij het niet berekenen van de effecten van een frontale botsing van een klein schip met een windturbine. De kans is namelijk groot dat een dergelijke botsing leidt tot ernstig letsel, zinken van het schip en mogelijk overlijden.

Geef nadere informatie over de aantallen niet-routegebonden schepen per scheepstype en motiveer waarom wel of niet de aantallen geëxtrapoleerd zijn naar 2020. Bereken de cumulatieve effecten voor niet-routegebonden scheepvaart, de effecten van het toelaten van deze schepen tot 24 meter in de windparken, inclusief de effecten van een frontale botsing van deze schepen met een windturbine.

⁷ Voor vogels wordt (worst case) bijvoorbeeld uitgegaan van een turbinetussenruimte van 400 meter (3 MW) tot 730 meter (10 MW). Dat leidt tot een totaaloppervlak voor 1400 MW van ca 60–70 km², dus ongeveer 1/3 van wat netto bruikbaar is.

⁸ In paragraaf 4.1 van het concept-MER wordt keuze van de beperking tot 1400 MW toegelicht: een hogere *relatieve* energieopbrengst dan bij 2100 MW. De Commissie wijst erop dat bij 2100 MW door de hogere turbinedichtheid weliswaar sprake is van een relatief lagere energieopbrengst (6% per geplaatste MW) maar dat de absolute opbrengst wel veel groter zal zijn.

⁹ pagina 112 van het concept-MER.

In het concept-MER is het effect van kavel I en II op de intensiteit van de scheepvaart, en daarmee de kans op aanvaring, bepaald voor het gehele NCP.¹⁰ Hiermee wordt het gepresenteerde relatieve effect aanzienlijk kleiner, dan wanneer dit zou worden gedaan voor het direct door beide kavels beïnvloede gebied. Ook is het niet duidelijk waarom het effect voor niet-routegebonden scheepvaart nul is.

Geef een reëler beeld van de kans op aanvaring en de relatieve effecten daarvan door deze te presenteren voor het direct door beide kavels beïnvloede gebied. Verklaar het effect voor niet-routegebonden scheepvaart.

Voor de beoordeling van de berekende overlijdensrisico's wordt gebruik gemaakt van het kader 'Transport van gevaarlijke stoffen'. Omdat slechts een deel van de scheepvaart betrekking heeft op transport van gevaarlijke stoffen (tankers), wordt dit kader te beperkt geacht. In het Handboek risicozonering Windturbines (Agentschap NL, 2013) worden de criteria gepresenteerd voor de beoordeling van de risico's voor het verkeer, waaronder op de waterwegen. Deze lijken de Commissie een geschikt kader te leveren.

Beoordeel de berekende overlijdensrisico's mede aan de hand van de criteria voor schepen op de Nederlandse waterwegen, zoals vastgelegd in het Handboek risicozonering Windturbines.¹¹

3. Overige opmerkingen met aanbevelingen

De opmerkingen in dit hoofdstuk hebben geen betrekking op essentiële tekortkomingen. De Commissie wil met onderstaande aanbevelingen een bijdrage leveren aan de kwaliteit van het definitieve MER.

3.1 Effecten op benthos

De Commissie onderschrijft de conclusie dat de effecten op benthos naar verwachting beperkt zijn. De beschrijving van deze effecten kan echter verbeterd worden door in het definitieve MER een beschrijving op te nemen van de dynamiek van zandbanken en megaribbels (e.g. Vanosmael et al. 1982)¹². Ook zou de beschrijving van de morfologie en sedimentologie gepresenteerd kunnen worden vóórdat de ecologie wordt behandeld omdat het bodemleven

¹⁰ Zie tabel 4.13

¹¹ Dit lijkt te meer relevant omdat het berekende individueel risico het criterium hiervoor (kans $<10^{-6}$ per jaar) overschrijdt.

¹² Vanosmael, C., K.A. Willems, D. Claeys, M. Vincx & C. Heip 1982. Macrobenthos of a sublittoral sandbank in the Southern Bight of the North Sea. *J. mar. biol. Ass. U.K.* 62: 521-534.

daar grotendeels door wordt bepaald. Gebruik ook de beschikbare literatuur uit het aangrenzende Belgische deel van de Noordzee zoals Van Hoey, et al. (2004)¹³ en Degraer et al. (2006).¹⁴

3.2 Scheepvaartveiligheid

Het is voor de Commissie niet duidelijk waarom het aantal aanvaringen voor niet-routegebonden schepen ca 10x hoger is dan voor routegebonden schepen, terwijl de verhouding voor aandrijvingen juist net andersom is. Zij adviseert in het definitieve MER een nadere onderbouwing te geven voor deze verschillen.

De kans op aanvaring van kruisende scheepvaart is bepaald onder aanname dat alle navigatiemiddelen, met uitzondering van het Automatic Identification System (AIS), ter beschikking staan. De Commissie acht deze aanname niet reëel omdat het merendeel van de zeegaande schepen (inclusief recreatievaart) momenteel uitgerust is met AIS. De Commissie adviseert in het definitieve MER een reëler beeld te geven van de kans op aanvaring van kruisende schepen door rekening te houden met ruime aanwezigheid van AIS op de schepen.

¹³ Van Hoey, G., S. Degraer & M. Vincx 2004. Macrobenthic community structure of soft-bottom sediments at the Belgian Continental Shelf. *Estuarine, Coastal and Shelf Science* 59: 599–613.

¹⁴ Degraer, S., H. Hillewaert, J. Wittoeck, K. Hostens, W. Appeltans, J. Mees, K. Cooreman, W. Vanden Berghe, T. Deprez & M. Vincx 2006. De macrobenthosatlas van het Belgisch deel van de Noordzee. Federaal Wetenschapsbeleid D/2005/1191/5. 164 pp.

BIJLAGE 1: Projectgegevens tussentijds toetsing MER

Initiatiefnemer: Ministerie van Economische Zaken en ministerie van Infrastructuur en Milieu

Bevoegd gezag: Minister van Economische Zaken

Besluit: Kavelbesluiten windenergie bij Borssele

Categorie Besluit m.e.r.: Omdat het Wetsvoorstel windenergie op zee nog niet van kracht is, is het kavelbesluit nog niet opgenomen in het Besluit m.e.r.

Activiteit: Het Wetsvoorstel windenergie op zee maakt de opschaling van windenergie op zee mogelijk en introduceert het zogenaamde 'kavelbesluit'. In een kavelbesluit wordt bepaald waar en onder welke voorwaarden een windpark op zee gerealiseerd mag worden. Op basis van een tender wordt later bepaald welke partij in aanmerking komt voor de subsidie, en de vergunning krijgt voor het realiseren van een windpark. De milieugevolgen van het kavelbesluit worden onderzocht in een milieueffectrapport

Bijzonderheden: Het Rijk heeft de Commissie gevraagd, vooruitlopend op de definitieve toetsing van het MER, een tussentijds advies te geven over het concept-MER voor de eerste twee kavelbesluiten bij Borssele en daarbij het gehanteerde Kader Ecologie en Cumulatie (KEC) te betrekken.

Procedurele gegevens:

aankondiging start procedure in Staatscourant van: 23 oktober 2014

ter inzage legging van de informatie over het voornemen: 24 oktober t/m 4 december 2014

adviesaanvraag bij de Commissie m.e.r.: 1 september 2014

advies reikwijdte en detailniveau uitgebracht: 9 december 2014

kennisgeving MER heeft niet ter inzage gelegen

aanvraag tussentijds toetsingsadvies bij de Commissie m.e.r.: 11 februari 2015

tussentijds toetsingsadvies uitgebracht: 30 april 2015

Samenstelling van de werkgroep:

Per project stelt de Commissie een werkgroep samen bestaande uit enkele deskundigen, een voorzitter en een werkgroepsecretaris. Bij dit project bestaat de werkgroep uit:

dhr. ir. P. van der Boom

dhr. dr. G.P.J. Draaijers (secretaris)

dhr. prof.ir. H. Ligteringen

dhr. dr. G.W.N.M. van Moorsel

dhr. drs. L.H.J. Verheijen (voorzitter)

dhr. ing. R.L. Vogel

Werkwijze Commissie bij toetsing:

Tijdens de toetsing gaat de Commissie na of het MER voldoende juiste informatie bevat om het milieubelang volwaardig mee te kunnen wegen in het besluit. De Commissie gaat bij het toetsen uit van de wettelijke eisen voor de inhoud van een MER, zoals aangegeven in artikel

7.7 dan wel 7.23 van de Wet milieubeheer, en van eventuele documenten over de reikwijdte en het detailniveau van het MER. Indien informatie ontbreekt, onvolledig of onjuist is, beoordeelt de Commissie of zij dit een essentiële tekortkoming vindt. Daarvan is sprake als aanvullende informatie in de ogen van de Commissie kan leiden tot andere afwegingen. In die gevallen adviseert de Commissie de ontbrekende informatie alsnog beschikbaar te stellen, vóór het besluit wordt genomen. Opmerkingen over niet-essentiële tekortkomingen in het MER worden in het toetsingsadvies opgenomen voor zover ze kunnen worden verwerkt tot duidelijke aanbevelingen voor het bevoegde gezag. De Commissie richt zich in het advies dus op hoofdzaken die van belang zijn voor de besluitvorming en gaat niet in op onjuistheden of onvolkomenheden van ondergeschikt belang.

Zie voor meer informatie over de werkwijze van de Commissie www.commissiemer.nl op de pagina *Commissie m.e.r.*

Betrokken documenten:

De Commissie heeft de volgende documenten betrokken bij haar advies:

- Concept-MER inclusief bijlagen t.b.v. tussentijds advies Cie-m.e.r., Grontmij, 19 maart 2015
- Rapport 'Kader Ecologie en Cumulatie, deelrapport A: Methodebeschrijving, incl. bijlagen'
- Rapport 'Kader Ecologie en Cumulatie, deelrapport B: Beschrijving en beoordeling van cumulatieve effecten bij uitvoering van de Routekaart Windenergie op zee', maart 2015
- TNO Rapport 'Cumulatie effecten en impulsief onderwatergeluid op zeezoogdieren', maart 2014
- Imares Rapport 'A first approach to deal with cumulative effects on birds and bats of offshore wind farms and other human activities in the Southern North Sea, 2015, inclusief annexen', 2015
- Marin Rapport 'Veiligheidsstudie voor scheepvaartcorridors windenergiegebied Borssele', april 2015
- ECN Rapport 'Quick Scan of the influence of the Borssele Wind Farms on the (planned) offshore wind farms in Belgium including losses for nearby Belgian Wind Farms', 2015
- IMDC 'MER windpark Mermaid', 2014
- IMDC 'MER Belgian Offshore Grid', 2013

Bovengenoemde documenten zijn te vinden op de website van de Commissie m.e.r. www.commissiemer.nl

De Commissie heeft geen zienswijzen of adviezen via bevoegd gezag ontvangen.

Tussentijds toetsingsadvies over het concept-milieueffectrapport Kavelbesluiten wind op zee in Borssele

ISBN: 978-90-421-4085-1

Commissie voor de
milieueffectrapportage

Arthur van Schendelstraat 800 Utrecht

T 030 - 234 76 66

F 030 - 233 12 95

E mer@eia.nl

W www.commissiemer.nl

